

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

Sędziowie: SA Bogdan Wysocki, SA Jan Futro (spr.)

po rozpoznaniu dnia 14 listopada 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w P.

przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., T. G., Ł. G. i Z. G.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego Z. G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17 września 2013 r.

sygn. akt I Nc 124/13

uchyla zaskarżone postanowienie.

Jan Futro Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Bogdan Wysocki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego Z. G. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty (pkt 1) i odrzucił zarzuty pozwanego Z. G. od nakazu zapłaty (pkt 2).

W uzasadnieniu wskazał, że nakazem zapłaty z dnia 25 marca 2013 r., wydanym w postępowaniu nakazowym, Sąd nakazał pozwanym, aby zapłacili solidarnie na podstawie weksla na rzecz powódki kwotę 200 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami kosztami procesu. Nakaz zapłaty został doręczony pozwanemu Z. G. w dniu 18 kwietnia 2013 r..

W dniu 22 kwietnia 2013 r. pozwany Z. G., wraz z pozwanymi (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, wniósł zarzuty do powyższego nakazu zapłaty. Zarządzeniem z dnia 10 maja 2013 r. Przewodnicząca wezwała pozwanego Z. G. o uiszczenie opłaty od zarzutów w kwocie 7 500 zł. Wezwanie to zostało pozwanemu Z. G. doręczone w dniu 27 maja 2013 r.

Pismem z dnia 12 czerwca 2013 r. pozwany Z. G. wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty. Jednocześnie taki wniosek złożył.

Z treści dołączonego do wniosku zaświadczenia wynika, że pozwany przebywa na zwolnieniu lekarskim w okresie od 3 do 23 czerwca 2013 r. Nie przedstawił jednak jakichkolwiek dowodów, z których by wynikało, że chorował w okresie siedmiu dni od otrzymania wezwania do uiszczenia opłaty. W konsekwencji nie uprawdopodobnił on okoliczności uzasadniających wniosek o przywrócenie terminu.

Skoro pozwany Z. G. nie uiścił wymaganej opłaty sądowej w wyznaczonym terminie, na podstawie art. 494 § 1 k.p.c. należało odrzucić nieopłacone zarzuty od nakazu zapłaty.

Na postanowienie w przedmiocie odrzucenia zarzutów, zażalenie - działając przez swego syna Ł. G. - wniósł pozwany Z. G. domagając się jego uchylecia.

W uzasadnieniu wskazał, że wierzytelność powódki nie istnieje.

Przechodząc do kwestii odmowy przywrócenia terminu do dokonania wskazanej czynności stwierdził, że problemy zdrowia psychicznego pozwanego nie ujawniły się wraz ze złożeniem zarzutów od nakazu zapłaty wydanego w niniejszej sprawie, miały one miejsce już w wcześniej, na dowód czego, Z. G. przedłożył stosowne zaświadczenie lekarza psychiatry. Choruje on od 2010 r. W tym czasie zażywał lekarstwa (L. i A.-S.), które mają zastosowanie w leczeniu zaburzeń depresyjnych. Wywołują one przemijająco ospałość lub senność. Do chwili obecnej pozwany zażywa w/w lekarstwa. Po długotrwałej rozmowie z synem Ł. pozwany zgodził się udać się do lekarza. W dniu 3 czerwca 2013 r. Ł. G. zawiózł pozwanego do lekarza psychiatry, a ten przepisał mu lekarstwa i wypisał zwolnienie lekarskie.

W dniu 12 czerwca 2013 r., syn pozwanego Ł. odnalazł wezwanie tut. Sądu do opłaty od zarzutów od nakazu zapłaty. Pozwany nie potrafił mu w ogóle wyjaśnić, dlaczego nie zainteresował się sprawą wezwania lub co zamierza czynić w tej sprawie.

Ł. też napisał ojcu wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku zwolnienie od kosztów sądowych od zarzutów, który następnie pozwany podpisał

Sąd zauważył, że wystawione przez lekarza psychiatrę zwolnienia lekarskie nie zostały opatrzone numerem statystycznym choroby, Otóż, zwolnienie lekarskie (druk (...)) w odniesieniu do choroby pozwanego nie może zawierać oznaczenia statystycznej jednostki chorobowej. Choroba psychiczna objęta jest tajemnicą lekarską i bez zgody lekarza lub samego zainteresowanego, ujawnienie jednostki chorobowej byłoby naruszeniem przepisu art. 50 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr 111, poz. 535 z późn. zm.).

Pozwany został w dniu 6 września 2013 r. przebadany przez orzecznika lekarskiego ZUS, który potwierdził, że cierpi on na chorobę psychiczną (zespół depresyjny).

Do chwili obecnej pozwany przebywa na zwolnieniu lekarskim.

Pozwany nie mógł, więc w pełni rozpoznawać skutków działania lub zaniechania swoich działań i nie był świadomy tego, co czyni, ani też nie miał swobody w podejmowaniu decyzji.

Pozwany uprawdopodobnił, niezależną od niego przeszkodę w dokonaniu czynności prawnej, a którą była i nadal jest choroba psychiczna. Pozwany wykazał także, iż zażywał silne środki farmaceutyczne, które uniemożliwiały swobodne podjęcie decyzji.

Niezawinione przez stronę zdarzenie, choćby zaistniało dopiero w ostatnim dniu terminu, co do zasady musi być uznane za okoliczność usprawiedliwiającą przywrócenie terminu w rozumieniu art. 168 k.p.c.

Wskazał też, że aczkolwiek termin do dokonania opłaty upływał z dniem 3 czerwca 2013 r., a pozwany złożył wniosek o przywrócenie terminu 12 czerwca 2013 r. to jednak uczynił to przy pierwszej nadarżającej się chwili, to jest po pozytywnym zadziałaniu lekarstw, które umożliwiły mu odzyskanie na tyle sił, że poinformowany przez syna o skutkach zwłoki w złożeniu wniosku o przywrócenie terminu, podpisał go i tego samego dnia został on doręczony Sądowi.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie pozwanego okazało się zasadne.

Stosownie do art. 168 § 1 k.p.c. przywrócenie terminu winno nastąpić, jeśli strona nie dokonała czynności procesowych w terminie bez swojej winy.

Określony w art. 169 § 1 k.p.c. tygodniowy termin do wniesienia wniosku o przywrócenie terminu jest ustawowym przywracalnym terminem procesowym. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek (§ 2.) Strona nie jest zatem obowiązana w postępowaniu o przywrócenie terminu do udowodnienia braku swej winy, lecz wystarczy uprawdopodobnienie powyższej okoliczności (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r. I CZ 142/11, Lex nr 1133793).

Na tle określonego w art. 169 § 3 k.p.c. wymogu równoczesnego dokonania, wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu, czynności procesowej należy przyjąć, że ocena ustania przyczyny uchybienia terminowi powinna pozostawać w ścisłym związku z ustaleniem w zakresie realnej możliwości dopełnienia określonej czynności procesowej. Dopóki możliwość ta nie ma rzeczywistego charakteru, dopóty nie można mówić o ustaniu przeszkody uniemożliwiającej dokonanie czynności procesowej, a więc o ustaniu przyczyny uchybienia terminowi. Pełna obiektywizacja kryteriów orzekania o przywróceniu terminu nie jest celowa, gdyż instytucja ta jest ze swej istoty ukierunkowana na wartościowanie konkretnych stanów faktycznych.

W niniejsze sprawie w toku postępowania pozwany złożył zaświadczenie lekarza psychiatry z lipca 2013 r. potwierdzające, że od 2012 r. i nadal jest on leczony z rozpoznaniem zespołu depresyjnego (k. 455).

Złożył też zaświadczenie lekarza psychiatry z którego wynika, że w ostatnim dniu wyznaczonego terminu (3 czerwca 2013 r.) był niezdolny do pracy. Z zażaleniem przedłożył także zaświadczenie lekarza psychiatry wskazujące, że pozwany jest zarejestrowany w (...) od 2011 r. jest w złym stanie psychicznym i nadal utrzymują się objawy zespołu depresyjnego. Do zażalenia dołączył ulotkę dotyczącą przyjmowanego leku L. wskazującą m.in. na możliwość wystąpienia takich objawów jak ospałość lub senność.

Zgodzić się też należy z załączym, że strona może dokonywać czynności procesowych, a także odbierać korespondencję sądową w całym przewidzianym na to okresie i założenie, że musi wykazać zwolnienie chorobowe w całym okresie przypisanego terminu do uiszczenia opłaty, nie może przemawiać na jej niekorzyść. Niezawinione przez stronę zdarzenie, choćby zaistniało dopiero w ostatnim dniu terminu, co do zasady musi być uznane za okoliczność usprawiedliwiającą przywrócenie terminu w rozumieniu art. 168 k.p.c. Także „zwlekanie z dokonaniem czynności do ostatniego dnia terminu nie jest zawinionym działaniem strony, jeżeli więc zdarzenia uniemożliwiające jej dokonanie nastąpiły dopiero w ostatnim dniu - niedokonanie czynności jest niezawinione”. (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 października 1986 r., IV PZ 82/86, OSNC 1988/1/15, i z dnia 8 grudnia 2004 r., I CZ 142/04, Lex nr 277071),

Skoro zatem istniały podstawy do przywrócenia terminu do złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, nie było podstaw do odrzucenia zarzutów pozwanego jako nieopłaconych.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie powołanych przepisów oraz art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Bogdan Wysocki